

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-6 alkalommal. Előfizetési díj
félre 8 P., egész évre 12 P., 1/2 évre 5 P.
Hirdetési díj szövegtől 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasabmílliméterenként

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A magyar kenyér ünnepe

fényes külsőségek mellett folyt le Szabadkán. Az ország minden része képviseltette azon magát és lélekben minden magyar ott volt. A délvideki lakosság kívül megjelentek ott a fevidéki szlovákok, a kárpátaljai ruszinok és színes népviseletben a kalotaszegi és székely nép küldöttségei, valamint a Bukovinából hazatelepített székelység papjuk vezetésével.

Ez az új kenyér ünnepe az első magyar ünnepség volt a visszatért Bácskában, amelynek fényét és jelentőségét a Kormányzó és a Hívtésének, valamint a kormány tagjainak megjelenése emelte nagyra.

Néhez időben álljuk meg ezt az ünnepet, — mondotta a többi között Bárdossy miniszterelnök nagyszerű költői beszédében, — amikor a nemzet személfénye, a diésőleges magyar honvédség vér és élet latbavetésével harcol hazánk biztonságáért és egy új, igazságos európai rendert, amelyet armány és föllérgatás nem fenyeget többé. Mi pedig meghatótt lélekkel álljuk körül a fál-szabadult Délvidék földjét, az Isten áldotta kenyeret. Ebben a komoly időben abból áll az ünneplésünk, hogy erős elhatározással vállaljuk kötelességeink teljesítését. Beesülünk meg minden munkát és minden embert, aki feladatát egész emberként becsülettel végzi. Kövessünk el minden fölünk tehetőt, hogy minél nagyobb, minél izesebb kenyér jusson minden család asztalára. A lelkesítő beszéd végén az egész nemzet haláját és köszönétét fejezte ki a Fő-méltóság Kormányzó Urnak.

Majd a Kormányzó megszegte az új kenyeret és a következőket mondotta: Az isteni Gondviselés ez évben is megengedte, hogy a dolgos kéz és a termékeny föld meghozza gyümölcsét, az áldott kenyeret. Az újra magyarra lett Délvidék napja érlelte s e föld hűségese népe verejtékes munkájának eredményeként most a nemzet asztalára teszi. Mondjunk érte halát az Fgek Urának s mandjunk köszönetet a földmívelő népnek néhez, buzgó munkáj-ért. Örömmel szegem meg ezt a kenyeret, jelképe a magyar kenyérnek, amelyből kicsinynek-nagynak, szegénynek-tehetősnék mindig egyformán jusson bőségesen. Az Isten áldása legyen a földmívelő nép munkáján!

Felejtethetlen marad e jelképes ünnepség örökre minden magyar előtt, mert a 22 esztendő elszakítás után ekkor jelent meg először államfőnk a visszatért bácskai földön.

Sikerült a nyári szezon a fővárosban.

Az idén is legkiemelkedőbb és legvonzóbb eseménye lesz idegenforgalmi szempontból a Szent István-heti ünnepségeknek. Fokozottabb jelentősége van azért, mert ezuttal első ízben köszönti a magyar főváros a szentistváni ünnepségeken a felszabadult erdélyieket és délvidekieket, akik hatalmas tömegekben készülnek Budapestre. Erre mutat egyébként az is, hogy a mostani nyári hónapokban eddigi sokkal több látogatója volt a fővárosnak, mint más éveken. A látogatók legnagyobb része beföldi, de a külföldiek száma sem csökkent olyan mértékben, mint más külföldi országban. A vendéglátó ipar véleménye szerint Budapestnek soha olyan nagyszerű nyári szezonja nem volt még, mint az idei. A Szent István-heti ünnepségek előkészületei folyamatban vannak. Ez alkalommal megrendezik a Dalos-zövetség ünnepi szerenádjait is.

Az ünnepségek programjának legkiemelkedőbb látványossága a Gyöngyösbokréta szereplése lesz, amelyben az erdélyiek és a délvidekiek szintén részt vesznek. A női szobáipar divathemu-tatól rendez. A szállodai szobákról katasztert állítottak fel, berendezik az iskolai tömegszállásokat is. A főváros tehát mindent elkövet a vendégek fogadására.

A penziókban szokásos ételkiszolgáltatás

szabályozása, továbbá a koresmaipar és a penzióipar együttes gyakorlásának eltávása tárgyában az 1922: XII. t.-e. 57. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 1941. évi 89.992. I. b. K. K. számú rendeletével a következőképpen intézkedik:

1. §. A penzióban ételt, amennyiben annak kiszolgáltatása nem vendéglőipar gyakorlására jogosító iparendelő alapján történik, csak a kifőzésre megállapított keretekben szabad kiszolgáltatni. A penzióban lakó vendégeknek ételt a penzióiparra szóló iparendelő alapján szabad kiszolgáltatni. A penziókban az ott nem lakóknak

Meint
kávé
fogalom!

ételt csak kifőzésre szóló iparendelő alapján szabad kiszolgáltatni.

2. §. A penzióipart a koresmaiparral és a kávémerőiparral együtt gyakorolni nem szabad. A koresmáros és a kávémerő nem kaphat iparjogositványt a penzióipar gyakorlására. Ha a koresmáros vagy kávémerő a jelen rendelet hatálybalépése előtt kapott iparjogositványt penzióipar gyakorlására, az iparjogositvány hatálya a jelen rendelet hatályba lépésétől számított egy év elteltével megszűnik, ha csak a koresmáros a koresmaipar, a kávémerő a kávémerőipar gyakorlását időközben abba nem hagyja.

3. §. A 29.901/938. K. M. számú rendelet 6. §-a hatályát veszti.

4. §. A jelen rendelet a kihirdetését követő 30-ik napon lép hatályba.

Budapest, 1941 július hó 26-án.

Dr. Varga József s. k.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RESERVE

KŐBÁNYAI BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

EZELŐTT POPPER BORPINCÉSZET R.-T.

Telefoni 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd utca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A vendéglősök és szállodások

saját egyéni és üzleti érdekükből kövessék az ipartestület figyelemfelkeltését, mondja az elnökség felhívása: Csak az Étékimutatóba foglalt ételeket és az ott engedélyezett áron szabad kiszolgáltatni.

Most pedig az Árkormánybiztosság ellenőrzése során több esetben megállapította azt, hogy tagjaink más ételeket is kiszolgáltatnak, mint amilyenekre engedélyt kaptak, s ezért ezekben az esetekben árdragítási eljárást indítottak meg.

Ugancsak súlyos és kivédhetetlen következmény lesz annak is, hogyha új cikkeket vezetnek be az árkormánybiztosság előzetes engedély nélkül.

Végül számszerű adatokat kértünk tagjaink 1939., 1940. évi és az 1941. I.—VI. havi rezsiköltségeiről. Külön kértük a konyhai és az üzleti (az éttermek fűtését, szállodákban a központi

fűtés és melegvízszolgáltatás) részletezését, úgy, amint ezt az adatgyűjtő íven feltüntették.

Egyes tagjaink félreértették azt az adatgyűjtésünket is. Célnak vele — megismételjük — a következő:

1. Megismerni a rezsiköltség változását általában és külön-külön a személyzeti terhet, valamint a fűtés, a villany, a gáz, a vízszolgáltatás terhet.

2. Ez alapon meg akarjuk állapítani, hogy iparunk nyersanyagairai emelkedésével együtt a rezsiköltség mennyivel emelkedett.

Vizsont iparunk érdeke — fokozottabban tagjaink érdeke is — megköveteli, hogy minél erőteljesebb érdekvédelmi munkát végezzünk. Ennek a kötelességünknek azonban csakis tagjaink részvételével, gyors, a valónak megfelelő adat-szolgáltatással tudunk eleget tenni.

MI UJSÁG?

Borparlát árát megállapították. Az árelenőrzés országos kormánybiztosa úgy intézkedett, hogy a borparlárkészítők által az 1940. évi bortermésből készített és forgalombahozott borparlát legmagasabb eladási árát 13:20 pengőben állapította meg az Árkormánybiztosság különböző hangsúlyozta, hogy ez az ár csak az 1940. évi bortermésből készült borparlátra vonatkozik. Fontos az Árkormánybiztosság intézkedése azért is, mert az országban a tavalyi katasztrófális termésből még sok eladatlan alacsonyfokú bor tárol, amely sok helyen annyira gyenge minőségű, hogy a bortörvény előírásai alapján egyáltalában nem kerülhet forgalomba.

Cukrot kapnak a gyümölestermelők. Gyümölesbefőzési cukrot juttat a Közelelmzési Hivatal a Gyümölestermelők Országos Egyesülete tagjai részére. Tekintet nélkül a gyümölesös területek nagyságára, cukrot igényelhetnek mindazok az egyesületi tagok, akik gyümölesötük után befőzési cukrot folyó évben nem kaptak. A Közelelmzési Hivatal célja az, hogy ilyen módon a kisgyümölesös tulajdonosoknak is alkalmas adjon arra, hogy a kertjükben termő gyümölesöt félre feldolgozhassák. Cukor iránti igényt szeptember 1-ig a vármegyei gyümölestermelési tag-egyesületeknél vagy a Gyümölestermelők Országos Egyesülete központjában, Budapest, V., Vilmos eszázár-út 76. kelt bejelenteni. Az igényelhető mennyiség legfeljebb 15 kg.

A gabonaállítások egyharmadát augusztus 15-ig kell vételre felajánlani. Az 1941—42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról szóló kormányrendelet értelmében a termelők a búzát, rozst, a kétszerest, a zabot és az árpat (a kospaszárpa kivételével) október 31-ig kötelesek megvételre felajánlani a Hombárnak, illetve a bizományosoknak. A minisztérium most rendelettel módosította ezt a rendeletet. Eszerint a gabonafeleslegék egyharmad részét legkésőbb augusztus 15-ig fel kell ajánlani a gabonavásárlásra jogosultaknak. Aki gabonafeleslegének harmadrészét a fenti időpontig fel nem ajánlja, kihágást követ el és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntendő, ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik. Külön intézkedik a rendelet a pénzbüntetés nagyságáról és a gabona elkobzásáról, amellyel a kihágást elkövetők. Az elkobzást arra a gabonára, amelyet vármörésben megőröltek, továbbá, amely a gazdaság folytatásához szükséges, mellőzni kell. Azt, aki a kihágás felderítése körül különös érdemeket szerzett, a közellátási miniszter a lefolytatott kihágási eljárás során elkobzott gabona értékének egyötöd részéig terjedhető jutalomban részesítheti, ha a feljelentő jutalmat kéri.

Étőlaj felhasználása. Vendéglőkben, kifőzésekben, kormsámban, kávéházakban és kávé-

mérésekben kiszolgáltatható ételek korlátozása tárgyában kibocsátott 1710/1941. M. E. számú rendelet (K. É. 1941. évf. 11. szám., 360. oldal) 1. § (2) bekezdésének utolsó mondata a bő zsírban sült burgonyának és tésztaételeknek, valamint a bő zsírban kirántott burgonyának és tésztaételek készítését és kiszolgáltatását tiltja. Az említett rendelkezés szempontjából azonban nincsen akadálya a zsír helyett étőlaj felhasználásával sült vagy kirántott burgonya és tésztaételek készítésének s kiszolgáltatásának. (32.473/1941. K. K. M.)

„PRECIZ“ Cíanozó és lakástakarító vállalat
Beutum Antal és Warga Zoltán
 vegyész-mérnök vezetésével
 a HONsz tagja **VI., Vörösmarty-u. 60. T. 126-599**

A borpiac az egész országban szilárd. Ennek egyrészt a belföldi kereslet az oka. Másrészt megindul rövidesen Németország felé az export. A borkezeletet tehát jó árak mellett piacra kerülnek.

A Soproni Pinceregysület a minap ülte meg sazevés fennállását. Ennek megörökítésére zászlószentelési ünnepélyt rendeztek, amelyen úgy a város, mint az ipari társadalom képviseltette magát.

Ötvenéves a Bloekner J. hirdetőiroda. Szívós kitartással és nagy szorgalommal teremtette meg és fejlesztette a magyar hirdetési szakmát. A szeryen keretek kibővültek: a hirdetésekbeél céltudatos reklám és erőteljes propaganda lett. A sajtó mellett szerepet kapott a plakát, a film, a fény, a hang. Az ipar és kereskedelem, a sajtó,

valamint a nagyközönség széles rétegei ismerik a Balázs Bloekner Pál és Bárony Ernő vezetése alatt működő iroda eredményes tevékenységét és ezért az ötvenéves évforduló alkalmából sok szerencsét kívánunk a további működésükhöz.

Székesfehérvár Szent István-ünnepe. Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök pástor-leveleiben megemlékezik arról a hódolatról, amelylyel három év előtt az ősi koronázóváros és az egyházmegye áldozott Szent István királynak 900 éves jubileuma alkalmából. A város az idén az eddigieknél szélesebb keretben készül megülni Szent István ünnepe. A résztvevő egyházközségek augusztus 70-ig jelentésk a székesfehérvári püspöki irodának, hogy körülbelül hány hívővel és milyen járművek igénybevételével érkeznek az ünnepségre.

Tanonéok szabadsága. A tanonctartó mester köteles minden egyes tanoncot július vagy augusztus hó folyamán 14 napi fizetéses szabadságra küldeni. Köteles továbbá ezt a szabadságot megkezdése előtt legalább nyolc nappal a tanonccal közölni, az ipartestületnek és a tanonciszkola igazgatójának írásban bejelenteni.

A tejpar szabályozása. A földművelésügyi miniszter a tejpar gyakorlatának szabályozásáról a belügy-, az iparügy, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve rendeletet adott ki. A rendelet kimondja, hogy tej gyűjtésével, kezelésével, feldolgozásával, tejtermék előállításával, tej- vagy tejtermékereskedéssel iparszerűen csak az foglalkozhatik, aki-nek erre iparengedélye van. Nem kell iparengedély az egyszerű tejkiméréshez és a tejtermékek egyszerű árusításához. Egyszerű tejkimérés alatt értendő az egy szállítótól az értékesítés helyén beszerzett, napi 30 liter mennyiségű meg nem haladó tejnek vagy ennek megfelelő mennyiségű tejszínnek, illetve tejfelnek nyílt üzletben, piacon vagy vásárcsarnokban minden kezeles nélküli árusítása. Tejtermékek egyszerű árusítása alatt az a tevékenység értendő, amikor az árusító az egy szállítótól megvásárolt tejterméket — tejszín, tejfel és különleges folyékony tejtermékek kivételével — változtatás és kezeles nélkül, eredeti állapotban nyílt üzletben, piacon vagy vásárcsarnokban hozzá közvetlenül fogyasztó részére forgalomba.

Főpincérek százelekosztása. A kereskedelmi minisztérium 36.429—I—B. számú közlése szerint valamely vendéglőben vagy kávéházban egy-nél több főpincért alkalmaznak, akkor a kiszolgálási díj címen beszedett összegből a főpincért megillető százelekosztás részesedés alapján kiszámított összegben az egyidejűleg alkalmazott összes főpincérek egyenlő arányban osztoznak.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni sziveskedjenek.

Halételek kiszolgálása.

207.810/1941. K. M. számú rendelet.

A vendéglőkben, kifőzésekben, kormsámban, kávéházakban és kávétermékekben kiszolgáltatható ételek korlátozása tárgyában kiadott 1710/1941. M. E. számú rendelet 6. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeltem:

1. §.

1. Vendéglőkben a hatályban lévő egyéb korlátozások (hústalan napok) figyelembevételével csak kétféle levest, egyféle előtelet, négyféle halételet, kétféle sültet, kétféle száraz és kétféle zöldséget és kétféle tésztát szabad előre elkészíteni, az étlapon feltüntetni és kiszolgáltatni.

2. Az 1. bekezdésben említett halételek közül legfeljebb egy halélet készíthető zsír felhasználásával és az egy haléletnek pontynak kell lennie. Az 1. bekezdésben említett sült helyett halételet is szabad készíteni és kiszolgáltatni. Az 1. bekezdésben említett kétféle tésztát közül hetenkint háromszor az egyik tésztát csak túlnyomó-

részt burgonyával vagy túróval vagy tengeriiszalt felhasználással készíthet. Bő zsírban sült vagy kirántott burgonyát és tésztaételeket (fánkfélek stb.) nem szabad készíteni és kiszolgáltatni.

2. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba. A jelen rendelet kihirdetésekor a vendéglőkben, kifőzésekben, kormsámban, kávéházakban és kávétermékekben kiszolgáltatható ételek korlátozása tárgyában kiadott 1710/1941. M. E. számú rendelet 1. §-ának 1. és 2. bekezdése hatályát veszti. Ahol az 1710/1941. M. E. számú rendelet 1. §-ának 1. bekezdésére történik utalás, az a jelen rendelet 1. §-ának 1. bekezdését, azol pedig a hivatkozott rendelet 1. §-ának 2. bekezdésére történik utalás, a jelen rendelet 1. §-ának 2. bekezdését kell alkalmazni.

Budapest, 1941. évi július hó 31-én.

Dr. Laky Dező s. k.

Eladó

Dunántúl, fővonal, országot mellett, jóforgalmú

korcsma,
vegyeskereskedés-
sel együttVálaszokat: „Egyedüli
üzletek” jeligére a kiadóba

Az is árdrágító, aki drágán vásárol. Egy konkrét árdrágítási ügyből kifolyóan érdekes elvi határozatot hozott az uzorabírósg, Burgonya árdrágításról volt szó, aminek kapcsán a vádlott azzal védekezett, hogy az árult maga is drágán vette. A bíróság nem fogadta el ezt a védekezést, hanem az ítélet indokolásában kimondta, hogy árdrágító visszaélés vétségét követ el az is, aki a közszükségleti cikket nyereségre célzó tovább eladás végett a hatóságnál megállapított árnál drágábban vásárol. Ennek az ítéletnek az indokolását fellebbevél folytán a M. Kir. Kuria is helybenhagyta és így elvi jelentőséggel bír az a bírói megállapítás, hogy az is árdrágító, aki drágán vásárol. Ezt jó tudni minden kiskereskedőnek.

Elboesátott zsidó főpincér ugyanabban az üzemben felszolgálóknak, vagy más nem értelmiségi munkakörben foglalkozhatók, de értelmiségi teendők ellátásával, tehát a fő- vagy fizetőpincérek helyettesítésével semilyen körülmény között meg nem bízható. (Értelmiségi kormány-utasítás 135.938/1941. sz. közlemény.)

Stumpf Károlyné—Madár Iréné: „Tömegtözés ma... szakácskönyv-újdonság. A két márkás-nevű szerző a könyvben tapasztalatait és tudásuk javát nyújtják át a tőmegélemezőknek, hogy a mai megnehezedett anyagbeszerzés közepette megkönnyebbítsék súlyos gondjaikat és feladataikat 400 *letes* és nagyon *lakarokos ételleírásaikban* legnagyobb figyelmet helyezik a húsos-főzelék-ételekre, gyümölcsös tésztákra, melyek a táplálkozás szempontjából és egyben nemzetgazdasági érdekekből is fontosak; könnyű vascsorétekek, ötletek, tanácsok teszik a *könyvet a vendéglők, penzók, kifőzések, záradék, internátusok, kis- és nagyvételű üzemek számára nélkülözhetelenné* Megrendelhető: „Vendéglősök Lapja” kiadóhivatalában, IX., Viola-u. 3.

Saját Készítésű Kerti fix- és összecsukható vasszékék, asztalok, csóványak, vendéglőgyak nagy választékban kapcsolatok:
Vince István, Budapest, VIII., Népszínház-u. 26. Tel.: 149-869

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal tanoncosztálya a következő értesítést adta ki: Tisztelettel értesítem, hogy a hivatal tanoncosztályát a korszerű közvetítés kívánalmainak megfelelően teljesen újjászervezte és egyúttal pályatanácsadást létesített úgy, hogy a jövőben a közvetítés a pályalkalmasság szempontjainak gondos figyelembevételével történik. A pályaválasztási tanácsadással kapcsolatos közvetítés a munkaadónak sok fáradságot és kiadást takarít meg, míg a fiatalok munkavállalót mentesíti a sok bizonytalan kísérletezéstől. Kérjük a t. Munkáltató urakat, hogy tanoncoszükségletüket hivatalunk tanoncosztálya útján elégtessék ki. Az igénylés a közvetítési órák alatt személyesen, írásban és telefonon történhet. Felhívom nb. figyelmét arra is, hogy az iparügyi miniszter úr 53.400/1940. számú rendelete értelmében tanoncot általában csak május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapban szabad szerződ-tetni.

HAUER REZSŐ cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi-út 49. Telefon: 142-504

Borhiány Franciaországban. Franciaországban mind érezhetőbbé válik a borhiány. A kormány az elmúlt napokban szigorú rendeletet adott ki, amely kötelezi a borkereskedőket és vendéglősöket, hogy készleteiket jelentsék be.

Az erdélyi kisipari kölesünk. Az iparügyi minisztérium értesítette a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy a Kolozsvárkörnyéki városoknak és községeknek folyósította azt a kölcsönt, amelyet a kisiparosok és kiskereskedők segítségére nyújtanak. Dész 10.000 pengőt, Nagyilonda 2400 pengőt, Zilah 9000 pengőt, Kraszna 2400 pengőt, Bánffyhyvad 3600 pengőt, Szamosújvár 6000 pengőt és Tusnád 3000 pengőt kapott. A többi város és község kölcsönügye elintézés alatt áll és a legközelebb már megtörténik a döntés, de előbb a szóbanforgó városoknak biztosítani kell hozzájárulásukat a kölcsön ügyében.

Vendéglő

Pestkörnyéken, vamtól 1 km-nyire, évi 130 hl szőre és 150 hl borforgalommal, nagy kerthelyiséggel, t á n c e r e m m e l,

bérbeadó vagy eladó

jogfolytonosnak

Érdeklődni: Hétköznap 6—7ig,

Budapest, V., Vadász-u. 23., I. 10., Schaff

A tanoncisoklak felügyelőbizottságai. A közési iparos- és kereskedőtanoncisoklak felügyelőbizottságai együttes alakuló ülést tartottak. Az ülésen a kultuszminisztérium képviselőiben dr. Lotzka Alajos tanügyi tanácsos jelent meg. Résztvettek az ülésen dr. vitéz Fraknóy József tankerületi főigazgató és dr. Simonyi Kálmán, a székesfőváros tanfelügyelője is. Dr. Horonyi-Pálfi Aurél tanügyi tanácsnok, a felügyelőbizottság elnöke megnyitó beszédében az erők egybefogásának szükségességét hangoztatta a jövődi iparos- és kereskedőnemzedéknek erős nemzeti és keresztény nevelése érdekében. Az elnöki megnyitó után dr. vitéz Fraknóy József tankerületi főigazgató, Dongó Orbán bizottsági tag és Laver Ferenc iparterületi elnök szóltak fel és hangsúlyozták a felügyelőbizottságok megalakulásának fontosságát és annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a felügyelőbizottságok a működésükhöz fűzött reményeket beváltják. Az alakuló ülés a tanácsnok zárószavai után a Magyar Hírszék egy elmondásával ért véget.

Tokaji aszú

10 hl, 4—5 putnyó körül, egy tételben, hordóval együtt eladó, literre 5 pengő.

Homoky Andor szőlőbirtokos, Tállya

Fehér bor — tejből. Newyorkból jelentik, mint a Pesti Hírlap közölte, hogy Clevelandban az egyik mezőgazdasági egyesület gyűlésén a banketten tizes és ízletes bort szolgáltattak fel. Csak az étkezés után mondta meg a vendéglátók egyike, hogy a bor, amely jól ízlett mindenkinek, nem szőlőfürtékből, hanem tejből, a sajtgyártás egyik melléktermékéből készült. Thomas H. McInerney, az egyik legnagyobb amerikai tejfeldolgozó társaság elnöke elmondotta a felfedezés különös történetét is. A társaság egyik laboratóriumában savót dolgoztak fel és az egyik edényben, amely elővigyázatlaniságból erjedésen esett át, kellemes ízű folyadék keletkezett, amelynek zamata feltűnően emlékeztetett a borra. Mikor ezt a folyadékot egy faedénybe töltötték és rendkívül alacsony hőmérsékletnek tették ki, kitisztult és még tüzesebb lett. Végül is átszűrtek és üvegekbe fejtették. Ezután hosszabb deig érni engedték és mikor ismét megkóstolták: pompás ízű bor lett belőle. A bor, amit a clevelandi vendégeknek asztalára tettek, 15% alkoholt tartalmazott és önmagával egyenlő mennyiségű savból készítették élesztő és cukor hozzáadásával.

A zenélési jogdíjak ügyében a budapesti szállodások és vendéglősök iparterületére a következő felhívást adta ki: Zenéltető üzemek figyelmébe! Kartársaink érdeklődésére közöljük, hogy a magyar és külföldi zenészerzők hivatalosan elismert érdekképviselet a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete (Budapest, IV., Gerlőczy-utca 3.), melynek kötelekché tartoznak a szerzők világszövetségébe tömörült szerzői társaságok összes szerzőinek zeneművei és így mintegy ötvezer magyar és külföldi szerzőnek több száz ezer zeneművét becsájítja zenéltetőm nek több száz ezer zeneművét becsájítja zenéltetőm ügyfelei rendelkezésére. Azok, akik a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete kezelésébe tartozó külföldi és belföldi zeneművek nyilvános előadására szolgáló jogot, a szerzői jogdíj megfizetésével megszerezték, jogbiztonságuk érdekében (bitorlási perek elkerülése céljából) utasítsák zenészeiket, hogy a külföldi szerzők művein kívül csak a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete által kibocsátott névjegyekben szereplő zenészerzők műveit adják elő. (Ha ilyen névjegyek még nem lenne zenéltető tagtársunk birtokában, kérésre azonnal küld a fentvezetett szövetkezet; azonban

Arverési hirdetmény.

Püspöktamási község előljárosága ezennel közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező korcsma a hozzátartozó 4286 öl szántóval együtt 1941. év augusztus hó 10-én délután 3 órakor a községbíró házánál árverés útján, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe lesz kiadva.

Árverési feltételek a községbírónál és a körjegyzői hivatalban megtudhatók.

Püspöktamási, 1941. évi július hó 21-én.

Sely Gyula s. k.
körjegyző

Kiss Antal s. k.
községbíró

ez a névsor a Vendéglóipari Tudnivalók 1941. évi kötetének 320. oldalától szintén megtalálható.) Ezzől a szigorú elvtől akkor se térjenek el, ha a zenészeket rábeszéléssel vagy jutalommal akarják rábírní arra, hogy a névjegyekben nem szereplő szerzők műveit adják elő. Ismételten megtörtént ugyanis, hogy a zenészeket kotta átadása, vagy a dal előnéklése mellett bizonyos zeneművek előadására beszélték rá, s az ilyen előadást követően a szerzői jog bitorlása miatt pert indítottak a zenéltető ízem ellen. Ha fentvezetett szövegeken kívül, valamely más részről jogdíjigény-nyel, vagy jogbitorlási perrel lépének fel tag-társunk ellen, haladéktalanul forduljanak ipar-tesztületünkhöz. Ugyancsak kérjük t. tagjainkat, közöljék velünk azokat az eseteket, amikor más szövegeket jogdíjat kért, vagyilyent a törvény-székélt (fizetési meghagyás küldésével) érvénye-síteni törekedett.

Pályázat szőlészeti és borászati gyakornoki állásokra. A földmivélségi miniszter a szőlé-szeti és borászati felügyelőség létszámában hat ideiglenes minőségű m. kir. szőlészeti és borá-szati gyakornoki állásra pályázatot hirdetett. A pályázók a megfelelő okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi szeptember hó 15-ig nyújthatják be a földmivélségi minisz-terium szőlészeti és borászati ügyosztályához. A kérvényekhez többek között csatolni kell a m. kir. felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam elvégzését igazoló végbizonyítványt.

A borpincék nyári kezelése

Télen, amikor a pincehelyiség hőmérséklete tíz fok alatt van, a különböző gombák, baktériumok nem szapo-rodnak és dermedten tanyáznak a pincehelyiségen. Másképp van ez nyáron, amikor a pince, vagy borház hőmérséklete tíz fokon felül van. Mindazon betegeket előidéző tényezők, melyek eddig észrevétlenül vételezták, új ártó tényezők. Főképpen pedig az *eeltgombák*, melyek különösen 15 fokon felüli hőmérséklet mellett szaporodnak és a bealkoholt ecetsavvá alakítják át és még gyakrab-ban fellépnek a savpusztító baktériumok is. Szénsav-kezelésével a borban jelentékeny almasav széthasad tejsavra és egyéb illó anyagokra. Ez a bor finom zamataira igen veszélyes, különösen akkor, ha ez nagymérvű. A felismerkedett pincében a bor utóérjedése — amiód-n a borban száret óta megmaradt cukormaradványok er-jednek ki — tulajdonképpen az új borok beteléseigélt számítható. Az alkohol és savtartalom mindkettő igen fontos konzerváló anyaga a bornak. Minél nagyobb a bor alkohol- és savtartalma, annál jobban áll el. Borok gyoré alkoholtartalommal és 10 promillion aluli ósszavtartalom mellett leginkább vannak veszélyeztetve. És az ilyen borok ha nem kristálytiszta, már betegeségek gyanusak és csak megfelelő hőmérsékletre vannak a bornak tenyésző gombák és baktériumok, hogy pusztító munkájukat meg-kezdjék. Különösen veszélyes a helyzet, ha a borban kevés ki nem erjedt cukor van, mert a legtöbb gombának cukorra van szüksége a létezéshez, szaporodáshoz és szövetének felépítésére. Tehát egy teljesen kiejert bor jobban meg van védve, mint amikor ki nem erjedt cukor maradt vissza. Mindenekelőtt hávozozzuk a pince hőmérsékletét olyanképpen, hogy húvés éjszakákon szel-őztessük a pincét, viszont a nappali meleg órákban a pince minden nyitását gondosan zárjuk el. A száraz pin-céket nedvesítsük be olyanképpen, hogy a padlóját fel-olcoljuk, hogy a levegőben úszayzó betegség organismusai a földre kerüljenek. A hordók donogái is gyorsan és nagy-értékben száradnak ki a száraz levegőben, miáltal lika-cosabbá válnak. Tartsuk hordóinkat állandóan szűz fűltötte. Fontos dolog, hogy tartsuk állandóan mindent tisztán és ha a zvaros boraink vannak, ezeket derítsük meg sürgősen. Ha a borok huzamosabb ideig tárolnak a pin-cében, akkor okvetlenül gondoskodjunk idejében min-dig a feltésről. Ha boraink kristálytiszta, jól kiejerték, alkohol- és savtartalmuk normális, úgy tiszta pincében nem történhetik baj. (B. L.)

Lapunkban hirdetni:

biztos siker!

Előfizetési felhívás.

Kérjük lapunk régi előfizetőit és mutat-ványszámos olvasóit, hogy előfizetési díjjaikat az elmaradt eddigi díjakkal együtt kiadóhivatalunkba beküldeni sziveskedjenek.

Adóköteles-e a borospince? Egy ház pincéje bérbe volt adva egy kereskedőnek borspince céljára. A pénz-ügyi hatóság az adófizetésnél a *borspincét is az adó-atanyok közé sorolta* és erre való tekintettel bizonyos ösz-szegeel magasabban állapította meg a ház adóját. Az ingatlan tulajdonosa az adófizetés ellen *panasszal fordult a közigazgatási bírósághoz*, mert véleménye szerint a pince, amely lakás céljára szemmelképpen sem jkzmés, nem adó-köteles helyiség. A közigazgatási bíróság döntésében ki-mondta, hogy a kereskedelmi célra használt *borspince mindenképpen adóköteles*. A földalatti úretek, még ha nem kifejezetten pincének készültek is, de ilyen célra használják azokat, akkor is adót kell utánuk fizetni, tekintet nélkül arra, hogy a tulajdonos maga használja-e, vagy bérbeadás útján hasznosítja a földalatti helyiséget. Megállapította továbbá, hogy nemcsak a kereskedelmi célra használt pince esik a dózás alá, hanem a *magánüzem-lyek borspincéje után is le kell róni a törvényben előírt adóösszegeel*. A borspince csak akkor adómentes, ha abban a szőlősgazda saját termésű bort rak tárolja el. Ilyen esetben ugyanis a bor tárolására szolgáló helyiséget a gazdaság alkotó részének kell tekinteni, ezek a törvény előírása szerint adómentesek még akkor is, ha nem a gazdaság területén, hanem attól távol, esetleg más község határá-ban fekszenek. Az adómentesség szempontjából csak az a fontos, hogy a *szőlőbirtok saját termésű bora legyen az, amit a pincébe elraktároz.* (B. L.)

A m. kir. rendőrség lévai kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbírósg.

Szám: 1941. kih. 49/1.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség lévai kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbírósg **Szenássy János** vendéglős, lévai (Báti-utca 12.) lakost az 1936. évi V. t.-c. 14. és 15. §-ba ütköző, továbbá az 50. és 51. § szerint minősülő kétrendbeli kihágás miatt, mert hazai szárazasú asztali fehérbort direkttermő borral házastította, valamint a til-tott módon házastított bort forgalomba hozta, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra át-változtatható 50 pengő pénzbüntetésre ítélte és kötelezte 20 pengő állami ellenérzési díj, továbbá 6 pengő 60 fillér szakértői díj megfizé-tésére és az ítélet közzétételére.

Léva, 1941. évi április hó 22. napján.

Csics Dr. Koronghy Henrik s. k.
A kivonat hitelű: m. kir. rendőrségfőigazgató
s.-hív. vez. rendőri büntetőbíró.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tiszai alsó járá-sának főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri bü-ntetőbíró.

Szám: 425/16—1941. kih.

Ítéletkivonat.

A tiszai alsójárás főszolgabírája, mint első-fokú rendőri büntetőbíró, **Szabó Albertné** kun-szentmártoni lakos koresmárost fenti szám alatt kelt jogerős ítéletével az 1936. évi V. t.-c. 9. §-ba ütköző és u. e. r. 49. §-a alapján minősülő kihágás miatt, melyet azáltal követelt el, hogy kores-májának söntésében vizezett bort mért ki 1941. évi március hó 28-án Kunszentmárton község-ben, az idézett t.-c. 49. §-a alapján 1 napi elzárás-

büntetésre átváltoztatható 10 pengő pénzbü-ntetésre ítélte s az ítéletkivonatnak a „Vendéglő-sök Lapja”-ban és a „Függetlenség” című napilapba való közzétételét elrendelte.

Tiszaföldvár, 1941. évi május hó 6-án.

Korom Sára Ifj. dr. Gaal János
Kiadmány hitelű: szolgabíró,
s.-hív. kiadó. rendőri büntetőbíró.

Szent István Portersör a Polgári Serfözde páratlan sörkülönlegessége

A MALATA-PEZSGŐ-SÖRT
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGET S PÉNZE
EGYRÉSÉRT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT. KÖZBÁN

Dreher Otthon-sör

a terített asztal disze

0.7 és 1.5 literes palackokban. Gyári töltés

Szerkesztő: **Idéretjei Dr. KISS ISTVÁN.**
Felelős szerkesztő, kiadó és lap tulajdonos
Idéretjei Dr. KISS ISTVÁNNÉ.